

HILLCREST HIGH SCHOOL

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V 2

JUNIE 2015

EKSAMEN

GRAAD 8

PUNTE : 100

TYD: 2 UUR

Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Vul die voorblad op jou antwoordstel ordentlik in en moet dit onder GEEN omstandighede afskeur nie.
2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings :

AFDELING A: TAAL	(60)
AFDELING B: LETTERKUNDE	(40)
3. Jy moet AL die vrae beantwoord.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Nommer jou antwoorde soos dit op die vraestel genommer is.
6. Skryf netjies en leesbaar.
7. Let op hoeveel punte elke vraag tel en beantwoord dan jou vrae daarvolgens.

STERKTE!!!

Afdeling A: TaalSinstrukture:Vraag 1: Skryf die volgende sinne in die Ontkenning .

1. 1. Die man hou van swem.	2
1.2. Daar is iets in die water.	2
1.3. Iemand skree om hulp.	2
	(6)

Vraag 2: Verbind die volgende sinne met die Voegwoorde tussen hakies:

2.1. Almal is by die swembad. Hulle swem vinnig. (omdat)	1
2.2. Almal gaan strand toe. Hulle wil gaan swem. (want).	1
2.3. Dit was baie warm. Hulle gaan almal in die see swem.(dus)	1
2.4. Die kinders kan swem. Hulle ouers hou hulle dop. (maar)	1
	(4)

Vraag 3 : Skryf die sinne in die Verlede Tyd.

3.1. Mev. Williams lees 'n boek.	2
3.2. Ek het 'n emmertjie.	2
3.3. Dit is 'n warm dag.	2
	(6)

Vraag 4 : Skryf die sinne in die Toekomende Tyd.

4.1. Die kinders bou 'n sandkasteel.	2
4.2. Chad is bang vir 'n krap.	2
	(4)

Vraag 5 : Skryf die volgende sinne oor in die korrekte Woordorde.

5.1. Die leerders , hard, werk, by die skool, vandag.	1
5.2. Mōre, die kinders, swem, sal, in die see, lekker.	1
	[2]
	[22]

B. Woordstrukture:1. Vul die voorsetsels in. Skryf net die nommer en die antwoord neer.

1.1. Die seun gaan _____ vakansie.	1

- 1.2. Hulle ontmoet _____ agtuur by die skool. 1
- 1.3. Die meisie ry _____ bus. 1
- 1.4. Sy ouers is kwaad _____ hom. 1
- (4)
2. Gee die teenoorgestelde geslag vir die volgende. Skryf net die nommer en die antwoord neer.
- 2.1. teef 1
- 2.2. haan 1
- 2.3. ram 1
- 2.4. mannetjie 1
- 2.5. merrie 1
- (5)
3. Gee die dieregeluide vir die volgende. Skryf net die nommer en die antwoord neer.
- 3.1. 'n hond _____ 1
- 3.2. 'n duif _____ 1
- 3.3. 'n eend _____ 1
- 3.4. 'n haan _____ 1
- 3.5. 'n jakkals _____ 1
- (5)
4. Gee die korrekte versamelname. Skryf net die nommer en die antwoord neer.
- 4.1. 'n _____ berge. 1
- 4.2. 'n _____ skepe. 1
- 4.3. 'n _____ mense. 1
- 4.4. 'n _____ voëls. 1
- 4.5. 'n _____ beeste. 1
- (5)
5. Vul die korrekte voornaamwoorde in. Skryf net die nommer en die antwoord neer.
- 5.1. Ek sit op my stoel. Die stoel is _____ . 1
- 5.2. Jy eet _____ kos . Die kos is joune 1
- 5.3. Anton drink _____ koeldrank. Die koeldrank is syne. 1
- 5.4. Mary lees haar boek. Die boek is _____. 1
- (4)

6. Gee die intensiewe vorm van die woorde tussen hakies. Skryf net die nommer en die antwoord neer.

6.1. Die seun op die strand is (baie maer).	1
6.2. Die skuim van die branders is (baie wit.)	1
6.3. Die see is vandag (baie blou).	1
6.4. Die tante is (baie vet).	1
6.5. Die sand is (baie warm)	1
	(5)

7. Gee die verkleinwoorde vir die woorde tussen hakies. Skryf net die nommer en die antwoord neer.

7.1. Hulle besoek 'n klein (akwarium).	1
7.2. Daar is 'n klein (vis) in die see.	1
7.3. Die klein (krap) soek na kos.	1
7.4. Die klein(duiker) swem baie vinnig.	1
7.5. Die klein(haainet) word in die see gegooi.	1
	(5)

8. Gee die meervoude vir die woorde tussen hakies. Skryf net die nommer en die antwoord neer.

8.1. Daar is baie (skip) in die hawe.	1
8.2. Die meisies dra hulle (bikini) .	1
8.3. Baie (seekat) swem in die see.	1
8.4. Baie (kind) hou van swem	1
8.5. Baie (bus) gaan vandag strand toe.	1
	(5)
	[38]

Totaal vir Afdeling A : [60]

Afdeling B: Letterkunde:

Gedigte.

Vraag 1: Vakansie

Lees die volgende gedig deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Vakansie

A ,môre sluit die skool
en dan is ons weer vry
en maak ons weke lank
net soos ons lekker kry.

Ou Dries gaan na die
see daar naby Jeffreysbaai,
maar hy't nog nie gesien
hoe lyk 'n skerptandhaai!

Johan praat aanmekaar
net soos die grootbekspreus
oor hoe hul weer gaan jag,
maar wat weet hy van leeus?

De Wet gaan kranse klim
daar doer by Berg-en- Dal,
maar het hy al gesien
hoe ver 'n mens kan val?

Nee, ek bly liewer tuis
waar ek kan paaie skraap,
maar selfs nog lekkerder
is dat ek l-a-a-t kan slaap.

1.1.	Wanneer is dit vakansie vir die kinders?	1
1.2.	Moet die kinders in die vakansie werk? Sê JA of NEE. Haal twee versreëls as antwoord aan.	2
1.3.	Wat gaan Dries in Jeffreysbaai doen?	1
1.4.	Waarvoor sal Dries moet oppas?	1
1.5.	Wie gaan die vakansie jag? Gee net die naam.	1

1.6. Haal 'n voorbeeld van alliterasie uit strofe 3 aan.

1
(7)

Vraag 2 : Ons bly by die see

Lees die onderstaande gedig deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Ons huis is by 'n groot blou dam
Die weer daar is altyd klam
Die lug is pragtig blou
Jy sal vakansie daar kom hou
En staan jy in die Baai
Sien jy die vin van 'n groot haai.

In die water sal hy draai en draai
So saggies, sonder 'n lawaai
Pasop net vir sy tande
Want hy kry jou in die hande
Eet hy jou op met een hap
En dis geen grap!

So bly maar in die vlak water
Waar klein kindertjies skater
En bly so langer aan die lewe
Dan sal jou beentjies nie so bewe!

Ja, nou weet jy van my vrees
Ek kan nie in die water wees
Maar met sonbrand is ek goed
Dis net, eendag sal ek daarvoor boet!

- 2.1. In watter stad of dorp bly die persoon wat hier praat? Gee die naam. 1
- 2.2. Wat , sal jy, volgens strofe 1 daar wil gaan doen? 1
- 2.3. Haal een woord aan wat **nie diep nie** beteken. 1
- 2.4. Haal een woord aan wat dieselfde as **lekker lag** beteken . 1
- 2.5. Kies elke keer die korrekte antwoord. Skryf die nommer en die antwoord neer .
- 2.5.1. Die weer is altyd klam beteken:
- A. dit is altyd koud.

- B.dit is altyd goed.
 C.dit is baie droog.
 D.dit is baie warm. 1

2.5.2. Wanneer sal jou “beentjies bewe”?

- A. as jy vlak swem.
 B. as jy vakansie hou.
 C. as daar ‘n groot haai is.
 D. as jy baie brand. 1

2.6. Waarom sal dit lekker wees om in die plek vakansie te hou? 1
(7)

Vraag 3: Ek is dertien

Lees die onderstaande gedig deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Ek is dertien

Dertien

is mislik en eensaam en lomp
 is oorgevoelig en afgestmop
 is verlang na ‘n held wat sesuur kom klop
 en sê ek laai jou nou-nou op
 vir vanaand se fliék en pizzas eet
 (al voel ek verleë en natgesweer)
 ek droom my lyf is voorbladmooi
 ek wens ek was Neil Sparks se nooi

Maar

so what ek koop maar warm chips
 taaitoffies en coke en chocolate dips
 en skryf op my hand
     You know how I feel
     Debra is in love with Neil.

en tjank oor die maan wat so sag
 en so ver soos ‘n droom lyk vannag
 hier waar ek voor my venster kniel
 en bid ag Here bless vir Neil.

3.1. Die meisie voel baie alleen. Haal een woord uit die gedig aan

wat dit bewys.	1
3.2. Sê of die volgende stellings Waar of Onwaar is motiveer deur uit die gedig aan te haal.	
3.2.1. Die spreker is baie gelukkig met haar lewe.	2
3.2.2. Haar kêrel, Neil Sparks, gaan haar vanaand om sesuur oplaai.	2
3.3. Haal 'n voorbeeld van 'n vergelyking uit die gedig aan.	1
	(6)
	(20)

B: Kortverhale

Vraag 1 : Diere kan ook dankie sê

1. Lees die volgende uittreksels deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Dit is goeie maniere om "asseblief" en "dankie" te sê maar ons mense vergeet dikwels om dit te doen.

Hier is 'n storie oor hoe dolfyne eendag "dankie" gesê het .

Een vuurwarm middag het vakansiegangers by 'n strandjie heerlijk gerus. Hulle was moeg want hulle het die hele oggend geswem en in die son gelê. Meteens hoor hulle snaakse geluide. Dit klink amper soos kinders wat huil.

- 1.1. Hoe sal jy "beleefd" vra as jy iets wil hê? Haal een woord aan. 1
- 1.2. Watter diere het dankie gesê? 1
- 1.3. Waarna het die snaakse geluide geklink? 1

Toe hulle na die water hardloop, sien hulle 'n hele klomp dolfyne wat op die sand lê. Die see het hulle uitgespoel. Die warm son het op die dolfyne se lywe gebrand en hulle het gekerm van die pyn. 'n Dolfyn hoort mos in die water.

"Hoe het hulle hier gekom?" wou iemand weet.

O, hulle het seker oor die sandbank geswem en toe dit laagwater word, kon hulle nie terug in die diep see gaan nie. Die sandbank was in hulle pad," antwoord 'n man dadelik.

"Dan moet ons hulle help om in die diep water te kom," sê die man wat eerste gepraat het.

1.4. Waarom het die dolfyne die snaakse geluide gemaak? Noem twee redes. 2

1.5. Kies elke keer die korrekte antwoord. Skryf die nommer en die antwoord neer.

1.5.1. “ hulle het nie tou opgegooi nie” beteken:

- A. Hulle het nie toue oor die dolfyne gegooi nie.
- B. Hulle het ‘n tou om elke dier gegooi.
- C. Hulle het aangehou totdat al die dolfyne terug in die water was.
- D. Hulle het water op die diere gegooi om hulle af te koel.

1

Hierdie mense was almal baie lui en nie gewoon daaraan om so hard te werk nie. En dit was BAIE HARDE WERK! Elke keer as hulle die dolfyne water toe gesleep het, het ‘n brander hulle op die strand teruggeslaan.

Maar hulle het nie *tou opgegooi* nie, en na baie ure se harde werk was die dolfyne weer in die see, anderkant die sandbank.

1.6 . Die mense het baie hard op die strand gewerk. Sê Ja of Nee en haal uit die stuk aan om jou antwoord te bewys.

2

(8)

Vraag 2 Brief uit ‘n bottel na 24 jaar beantwoord.....

2. Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Daniel woon in Rusland. In Maart 2011, toe hy dertien jaar oud was , het hy ‘n bottel half onder die sand sien lê. Hy was nie ‘n morsjors nie dus het hy dit opgetel sodat hy dit in ‘n vullisblik kon weggooi. Binne-in die bottel was ‘n brief wat deur iemand met die naam Frank geskryf is toe hy net ses jaar oud was.

- 2.1. Waar woon Daniel? Gee net die plek se naam. 1
- 2.2. Wanneer het hy die bottel gevind? Gee die maand en die jaar. 1
- 2.3. Hoe oud was hy ? Gee 3 opeenvolgende woorde. 1
- 2.4. Waarin sou Daniel die bottel gooi? Gee een woord. 1
- 2.5. Deur wie is die brief geskryf? 1
- 2.6. Sê of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is en haal uit die teks aan om jou antwoord te bewys.

- 2.6.1. Die brief is in Engels geskryf. 2
(7)

Vraag 3 :Sop met 'n skop.

Lees die onderstaande uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Wolf het 'n ver pad geloop om by sy broer te gaan kuier.
 Nou is hy honger en dors. In die veld kry hy Leeu wat aan 'n sebra lê en eet. 'n Entjie weg sit Jakkals vir 'n bietjie oorskiet en wag.
 "Naand , Leeu, sê Wolf vriendelik.
 "Mmm," sê Leeu, en hy kraak 'n murgbeen oop.
 Wolf gaan op sy hurke sit. " Hoe lyk dit, nooi jy my dan nie om 'n stukkie saam te eet nie?"
 "Ja, ja!" sê Jakkals gretig.
 "Bly stil! Sê Wolf, en Jakkals gee 'n paar tree pad.
 "Nee," sê Leeu en hy skeur aan die boud se sagte vleis.
 "Net so 'n bietjie soppies om te lek," vra Wolf. " Ek is baie dors.
 " Ek lek my eie sop ," sê Leeu.
 "Net 'n ou murgbeentjie om af te eet," soebat Wolf.

- 3.1 . Wie is baie dors? Gee net die naam. 1
- 3.2.Sê of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is en haal aan om jou antwoord te bewys.
- 3.2.1. Leeu is besig om 'n volstruis te eet. 2
- 3.3. Pas die stellings in Kolom B by die name in Kolom A.
 Skryf net die nommer en die antwoord neer.

KOLOM A

- 3.3.1. Wolf
 3.3.2. Jakkals
 3.3.3. Leeu

KOLOM B

- A. kou aan 'n murgbeen
 B. gaan by sy broer kuier
 C. wag vir oorskiet
 D. deel sy sagte vleis

3
(6)
(20)

Totaal vir Afdeling B :[40]

Somtotaal: [100]